SANDSIGER

NR 6 JUNI 2024

Foto: SAND

EGNE ØNSKER OG BEHOV. Hjemløses egne ønsker og behov er en vigtig del af den nye hjemløseindsats. Desværre er det ikke altid den oplevelse, hjemløse har, når de møder den nye indsats ude i kommunerne.

Flere knaster ved den nye hjemløseindsats

Siden den nye indsats på hjemløseområdet (vi kalder den også hjemløseplanen) trådte i kraft, har SAND holdt øje med de knaster, der måtte være. Vi har med andre ord indsamlet erfaringer fra hjemløse, der møder den nye hjemløseindsats ude i den virkelige verden. Vi beskrev en række observationer her i SANDsiger i november 2023. Nu kommer endnu en række.

Af Ask Svejstrup, sekretariatsleder i SAND

Der lyttes ikke til den hjemløses ønsker og behov

Noget af det vigtigste i hjemløseindsatsen er, at hjemløse skal mere til orde. Der stilles nu krav om at der laves en handleplan, når man indskrives på et herberg, og det er meningen, at man som hjemløs skal inddrages mest muligt i at lave handleplanen. Det er en del af Housing First tilgangen, at den hjemløse skal være omdrejningspunktet for handleplansarbejdet, dvs. det er den enkeltes ønsker og behov, handleplanen skal forholde sig til.

Det er endda også slået fast, at hjemløse kan sige nej til en bolig, hvis den slet ikke lever op til de krav den hjemløse har, uden at man bliver smidt ud af herberget eller af den boligsociale venteliste af dén grund.

MEN:

- En kvinde med slidgigt, der ikke kan gå på trapper, hvilket der også står i handleplanen, får tilbudt en lejlighed på 3. sal. Hun gør opmærksom på, at det ikke er en lejlighed hun kan benytte sig af og får at vide at hvis hun siger "nej" til lejligheden, får hun ikke et tilbud igen.

- En borger skal flytte fra et plejekollektiv ud i egen lejlighed. Han får to dage til at sige ja eller nej til lejligheden. Da ingen fra bostedet tager ansvar for at hjælpe borgeren med at få lavet en aftale om at se lejligheden eller har tid til at tage med ud for at se den, må han sige nej. Han har givet udtryk for at

han gerne vil have hjælp til netop dette og har altid haft brug for relativ lang tid til at overveje tingene. Alt dette står i hans journal. Han får ikke lejligheden.

Manglende etableringshjælp

Vi oplever gentagne gange, at hjemløse ikke får hjælp til at skabe sig et hjem når de får en lejlighed.
Efter 12 år som gadehjemløs og sofasurfer får en hjemløs endelig bolig. Han mangler alt til boligen og søger kommunen om økonomisk hjælp til at indrette lejligheden.
Han får seng og dyne, men intet sengetøj.
Han får tre gryder, en pande, bestik, men ingen tallerkener.
Han får gardiner til soveværelset, der ikke passer.
Han får lamper og fatninger, men ingen pærer. Og ingen hjælp til opsætning, som han har gjort opmærksom på han ikke kan pga. dårlig hofte.
Han får et klædeskab, hvor der mangler hylder og skuffer.
Han får ingenting til stuen - "det er ikke livsnødvendig", lyder begrundelsen.
Det er et klædeskab, der mangler skuffer og hylder heller ikke, kan man sige. Pointen er dog en helt andet: Housing First tilgangen arbejder ikke med om noget er livsnødvendigt. Den arbejder med at give hjemløse den bedst mulige start, gøre boligen til en base, der skal give mulighed for stabilitet og ro; for at føle sig hjemme.
Desværre er hjemløse vant til at få afslag på afslag, og som som den hjemløse glad siger om kommunens mærkværdige prioriteringer: "mange får slet ingenting, når de flytter ind".

Kommuner der henviser til finansieringsselskaber ift. depositum til bolig

Vi har eksempler på kommuner, der beder en hjemløs, der skal flytte i egen bolig og søger økonomisk hjælp til depositum om at sende dokumentation for at have spurgt et finansieringsselskab (kviklån) om lån. Det vil SAND betegne som dårlig rådgivning, da kviklån har en uforholdsmæssigt høj rentesats. Hjemløsereformen lægger op til at kommunen tager et større og hurtigere ansvar for at hjemløse kommer i egen bolig. Herunder en rimelig lånemulighed eller tildeling af enkeltydelse – ikke lån med ågerrenter.

Dem der har mest brug for hjælp, er de største tabere

De hjemløse, der har flest og mest massive problemer er alt for ofte ikke omfattet af hjemløsereformen. De har ofte kun korte ophold på et herberg. De efterlades ofte til gaden uden hjælp.
Med den stadig stigende mangel på herbergspladser og den manglende mulighed for at klage over afvisning eller udskrivning fra herbergerne, vil flere af de allermest udsatte ende på gaden.
Der er fx et eksempel med en hjemløs, som er under kriminalforsorgen, har forskellige sygdomme og et stort misbrug. Han har ikke plads på et herberg – og i de perioder han har haft det, er han røget ud igen.

Den nye hjemløseplan tager udgangspunkt i, at folk kommer via et herberg og skal hurtigt videre til en lejlighed. Har man store og sammensatte problemer, har det vist sig svært at få hjælp.

SAND på Folkemøde

SAND er igen i år at finde på årets Folkemøde. Folkemødet er kulminationen på en række forberedelser i SAND, bl.a. har vi arbejdet rigtig meget med at fortælle sin egen historie og formulere et budskab.

De sidste mange år, har SAND deltaget i Folkemødet på Bornholm. I år drager 14 hjemløse og tidligere hjemløse afsted til Folkemøde for at dele erfaringer, nedbryde fordomme og i det hele taget gøre folk klogere.
De sidste par år har vi slået vores folder på vores egen lille scene, Talerørs-scenen. Her er konceptet, at der – i alle events og debatter – skal være brugere der kommer til orde.

Vi er de SAND'e eksperter

Årets program er tæt pakket og består bl.a. af en lang række egen-fortællinger. Det er modigt på mange måder at stille sig op og dele sin historie – og det er heller ikke noget, man 'bare' gør.

Gennem kurser og ikke mindst på årets Temadage har vi arbejdet med hvordan man kan bruge dele af sin historie til at gøre andre klogere. Hvordan man lægger relevante snit, hvordan man er personlig uden at blive for privat.
En kæmpe flok eksperter er blevet uddannede – og de 14 kan I altså møde på årets Folkemøde. Og alle de andre, skal ud og slå deres folder på lokale folkemøde- og borgermøder, til oplæg og foredrag, i interview med medierne.

Alt sammen for at understrege, at vi er de SAND'e eksperter – vi har nemlig prøvet det selv!

VI ER EKSPERTER I HJEMLØSHED. VI HAR NEMLIG PRØVET DET SELV.

DE HJEMLØSES LANDSORGANISATION SAND

Klaus, 51 år. EKSPERT I: §110, bo på herberg.
"Jeg har boet på et herberg i 3 år, da jeg sidder fast i systemet. Jeg har været gift i Tyskland og kan ikke finde mine skilsmissepapirer. Derfor kan jeg ikke få kontanthjælp og integrationsydelse. Konsulatet skal have 1500,- i timen for at finde dem. De anslår det vil tage 5 – 7 timer og jeg kan ikke få en enkeltydelse til det".

Philip, 53 år, EKSPERT I: Jobcentret og hjemløshed
"Jeg har mærket uretfærdigheden for hjemløse og andre udsatte i Jobcentret. De kan ikke overskue kravene og bliver sanktioneret og dårligt behandlet. Derfor kæmper jeg for at få den ud af jobcentrene."
"Jeg har også arbejdet politisk med hjemløsereformen og er god til at se de huller, der er i den"

Henrik Gram, 54 år. EKSPERT I: Den gode løsladelse
"Jeg er blevet løsladt til gaden 6 gange. Det var først da jeg tog skeen i egen hånd og skaffede penge og bolig selv, at der skete noget"

Jacob, 51 år. EKSPERT I: Dobbeltdiagnoser, hjemløs i misbrug, gadeliv
"Jeg har været 18 gange i døgnbehandling siden 2004. Jeg var så ødelagt som menneske at der skulle tages fat mange steder".

Sebastian, 35 år. EKSPERT I: Misbrug, kriminalitet, fængsel, sove på gaden
"Mit misbrug har ødelagt alt. Derfor vil jeg gerne gøre folk klogere på det".

Freddy, 31 år. EKSPERT I: Gadehjemløshed, dobbeltdiagnoser
"Jeg har selv bøvlet med dobbeltdiagnoser – fx at man bliver udredt og de gerne vil starte en på noget medicin. Så har jeg fået at vide, at jeg var for påvirket til at få medicinen"

Sabrina, 26 år. EKSPERT I: Prostitution, hjemløshed, hjemløs og LGBTQIA+
"Jeg ville gerne have haft mere støtte til at komme ud af gadeprostitution og luksusluder. Efter min mening findes den lykkelige luder ikke. Når du kommer ud, ser du hvor mange sår, der ikke er helet. Du bliver penge-afhængig

Mona, 44 år. EKSPERT I: Systemer, der ikke fungerer
"Jeg vil have forebyggelse. Da jeg selv gik på røven med et firma, skulle kommunen have givet mig de 2 – 3 måneders husleje, det krævede, at jeg kunne blive i min lejlighed, så jeg ikke endte på gaden og på herberg"

Jette, 61 år. EKSPERT I: At bo på herberg
"Jeg har boet på herberg i 3,5 år. Jeg er i ressource-forløb og på den indtægt kan jeg ikke finde en lejlighed, jeg har råd til at betale i København, hvor jeg kommer fra. Derfor sidder jeg fast".

Cille, 32 år. EKSPERT I: Forskellige former for hjemløshed (gaden, herberg, sofasurfer)
"Jeg er typen, der passer på andre og kurerer deres øjenbetændelse. Når man bor på gaden sammen, bliver man en lille familie. Vi samlede pant og lavede en pulje, så ingen manglede smøger eller sad med vodka-abstinenser"

Henrik, 57 år: EKSPERT I: Stofmisbrug, social- og hjemløsepolitik
"De seneste år har jeg brugt min erfaring til at sætte aftryk politisk. Bl.a. har jeg været med til at formulere retningslinjer for hjemløse, Jobcenter, og sidder nu i det Nationale Partnerskab mod hjemløshed og ikke mindst Vejle Udsatteråd.

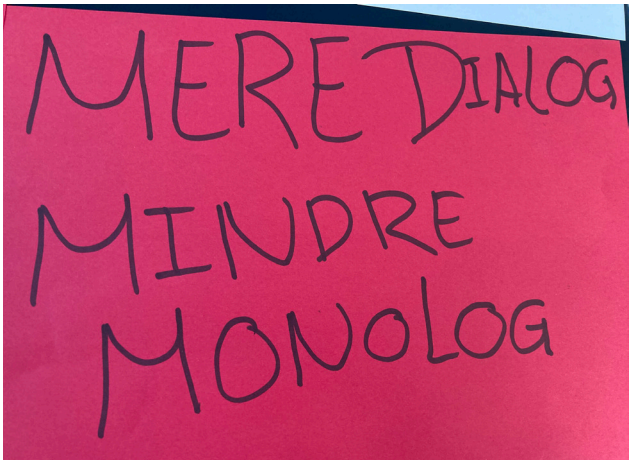

JOBOPSLAG

SAND SØGER EN PÆDAGOG ...MÅSKE ER DET EN, DU KENDER?

VI SKAL BRUGE EN PÆDAGOG DER:

- VIL STØTTE DE JYSKE SAND-UDVALG
- VIL ARBEJDE LOKALPOLITISK
- VIL VÆRE TOVHOLDER PÅ EN ELLER FLERE AF SANDS ARBEJDSGRUPPER

... OG MEGET ANDET.
ARBEJDSSTED: AARHUS

SE JOBOPSLAGET PÅ SANDUDVALG.DK

Fra SANDs facebook:

"Jeg har sovet på gulvet i 15 år men har endelig fået købt seng for et par måneder siden. Om 15 år får jeg den nok samlet"

" Hjem - Kære Hjem.
Nu har jeg haft bolig siden september 2019.
Og det har været en rejse.
En rejse i følelser - op - og nedture.
Det er faktisk først nu, at jeg er kommet så langt, at her hvor jeg bor, er blevet det, jeg kalder for Hjem.
Det tog lidt over 4 år, at flytte ind mentalt.
Samt med held og søde borgeres hjælp, her hvor jeg bor, at få mig selv "indenfor".
Men det er en længere fortælling. Kan være den kommer en dag.
Men nemt... nej.
Boligen er som sådan nem nok at få ...
Det er resten, der kommer/skal med og på plads.
Og ... hertil skal siges ... Jeg har været heldig, har og har haft gode mennesker omkring mig. Både professionelle og private".

Vil du have SANDsigeren DIGITALT?

Mange har spurgt – og vi har lyttet: Det er nu blevet muligt at få SANDsiger digitalt direkte i mail-boksen.

Vil du have tilsendt SANDsiger digitalt fremover, så sender du en mail til jeanne@sandudvalg.dk

Der er selvfølgelig også mulighed for at få den i postkassen på gammeldags manér. Så gør du ingenting, men glæder dig blot til den lander.

Har du spørgsmål eller er du i tvivl?
Ring til Jeanne på 8993 7060.

DEADLINE & SOMMER-LUKKET

Traditionen tro, sender vi såvel SANDs sekretariat som SANDsiger'en på sommerferie i juli måned. Dvs. sekretariatet holder lukket hele juli og dit yndlings-SAND-nyhedsbrev udkommer næste gang 1/8.

I mellemtiden er du velkommen til at kontakte dit lokale SANDudvalg. Du finder en liste over udvalgene her: https://sandudvalg.dk/sand-folk/lokale-sandudvalg/

Deadline for august-nummeret er d. 24/6. GOD SOMMER!

KALENDER		TID	STED	INFO/TILMELDING
JUNI				
4/6	Bestyrelsesmøde i SAND	10.30-15	MødeCenter Odense, Buchwaldsgade 48, Odense	Ask, tlf. 20987921
11-16/6	SAND på Folkemøde		Bornholm	SAND, tlf. 8993 7060

SANDs SEKRETARIAT HOLDER SOMMERLUKKET HELE JULI. VI SES TIL AUGUST.

TILMELDING OG INFO PÅ SANDUDVALG.DK – TRANSPORTEN VIL VI GERNE HAVE DIN BOFORM BETALER. ELLERS RING TIL SAND PÅ 89937060

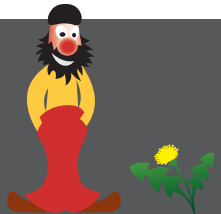

KOLOFON

UDGIVER: SAND - DE HJEMLØSES LANDSORGANISATION
REDAKTØR: SOFIE BAY-PETERSEN
OPLAG: 2.000 STK.
TRYK: DYSTAN&ROSENBERG
LAYOUT: SAND

KONTAKT

SAND - DE HJEMLØSES LANDSORGANISATION
SUNDHOLMSVEJ 34 ST.
2300 KØBENHAVN S
TELEFON: 89 93 70 60
SAND@SANDUDVALG.DK / WWW.SANDUDVALG.DK